

نام استان/ منطقه/ مدرسه:

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

کد دانش آموز:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸

زمان آزمون: ۶۰ دقیقه

ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح

نام دبیر:

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

سؤال های آزمون هماهنگ کشوری درس فارسی پایه نهم خرداد ماه ۱۴۰۳ - نوبت صبح مهر آموزشگاه

این آزمون دارای ۱۶ سؤال است و در ۳ صفحه طراحی شده است.

عزیز تر از جانم!

تو در هر جای این مرز و بوم که باشی ، چشم امید ایران زمینی و آینده را خواهی ساخت.
اینک جهان درونت را با آرامش و لبخند همیشگی ات زیباتر کن تا همچون ستاره ای بدرخشی.

ردیف	سؤال ها	شمارک
الف) معنی و مفهوم (۵/۲ نمره)	۱. معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
	الف) نام تو رخصت رویش است و طراوت	۰/۵
	ب) غنیمت شمر، جز حقیقت مجوی / که باری است فرصت، دگر بار نیست	۰/۷۵
	ج) نمی بینی که حکیم علیم در هر امری، آنچه به عمل آورده، همه موافق حکمت است؟	۰/۵
	د) غم مخور، فردا جاهیت خواهد بود، چنان که مقربان آسمان به تو نازند.	۰/۷۵
ب) معنای واژه (۱ نمره)	۲. در کدام یک از گزینه های زیر، واژگان مترادف دیده نمی شود؟ الف) آماده امر و نهی و فرمان باش ○ ب) مؤمن برای رهایی از گناه، بیش از گنجشک در قفس، تلاش می کند. ○ ج) جانم از سرور و شادمانی لبریز می شود. ○ د) دزد را کی زهره آن بود که گرد چادر او گردد؟ تو خود را مرنجان ای طرّار! ○	۰/۲۵
	۳. معنای واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) از کمند آرزوها رست: ب) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است : ج) من هر روز چیزی از سیاره و از عزیمت او می فهمیدم :	۰/۷۵

ج) درک مطلب (۵/۲ نمره)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	۴. با توجه به بیت‌های داده‌شده به سؤال‌ها پاسخ دهید. «میچ از ره راست، بر راه کج به چشم بصیرت به خود درنگر همی دانه و خوشه، خروار شد چو در هست، حاجت به دیوار نیست تو را تا در آینه، زنگار نیست ز آغاز، هر خوشه خروار نیست» الف) مفهوم کلی بیت دوم را بنویسید. ب) کدام بیت به ضرب‌المثل «قطره قطره جمع گردد، وانگهی دریا شود» اشاره دارد؟ ج) «از راه راست بر راه کج پیچیدن» چه مفهومی دارد؟
	۰/۲۵ ۰/۲۵	۵. متن زیر را بخوانید و به سؤال‌ها پاسخ دهید. «نعمت فراموشی در آدمی، اگر تأمل کنی، عظیم‌تر است از نعمت یادآوری. اگر فراموشی در آدمی نبود، هیچ کس از مصیبتی آرامش نمی‌یافت و کینه هیچ کس از سینه‌اش بیرون نمی‌شد و از هیچ یک از نعمت‌های دنیا بهره‌مند نمی‌شد؛ برای آنکه آسیب‌هایی که بر او وارد شده، همیشه در برابر او بود و امید نداشت که شخصی که دشمن اوست، از احوال او غافل گردد.» الف) کدام یک از نعمت‌ها، نسبت به دیگری برتری دارد؟ ب) کدام یک از بیت‌های زیر با متن بالا ارتباط مفهومی دارد؟ ۱) کمال است در نفس انسان، سخن / تو خود را به گفتار ناقص مکن ۲) جهان چون زلف و خال و خط و ابروست / که هر چیزی به جای خویش نیکوست
	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	۶. در هر یک از عبارت‌های زیر منظور از قسمت‌های مشخص‌شده را بنویسید. الف) شاهزاده به سوی روباه بازگشت که با او وداع کند. وداع بسیار اندوه‌بار بود. ب) نقل است آن شب که رابعه در وجود آمد. ج) چه بسیاری کسانی که لاف دوستی می‌زنند اما در حقیقت، گرگ‌هایی در جامه گوسفندان هستند.
	۰/۵	۷. با توجه به ابیات زیر به سؤال‌ها پاسخ دهید. «مکن کاری که بر پا، سنگت آید / جهان با این فراخی، تنگت آید چو فردا نامه‌خوانان نامه خوانند / تو وینی نامه خود، ننگت آید» در بیت دوم به ترتیب منظور از «فردا» و «نامه‌خوانان» چیست؟ فردا: نامه‌خوانان:
	۰/۵ ۰/۵	۸. متن زیر را بخوانید و موارد خواسته‌شده را بیابید. «اگر فقط سه روز برای دیدن، فرصت داشته‌باشی، چطور از بینایی‌ات استفاده خواهی کرد؟ و با ظلمتی که در شب سوم نزدیک می‌شود و این که می‌دانی خورشید هرگز دوباره برای تو طلوع نخواهد کرد، چطور آن سه روز گرانبها را خواهی گذراند؟» الف) وابسته پسین: ب) فعل مضارع اخباری: ج) واژه مشتق: د) واژه مرکب:
	۰/۲۵	۹. در کدام گزینه قید وجود ندارد؟ الف) آرام از کوچه‌ها می‌گذشت. ب) از دیدن ماه و ستارگان، درس خداشناسی می‌آموزم. ج) بعید د) التزامی ه) بی‌باید
د) دانش زبانی (۵/۱ نمره)	۰/۲۵	۱۰. فعل «گفته بودم»، کدام یک از انواع فعل ماضی می‌باشد؟ الف) نقلی ب) التزامی ج) بعید د) بی‌باید

۰/۲۵	۱۱. در بیت زیر، آرایه تضاد را مشخص کنید. میچ از ره راست، بر راه کج / چو در هست، حاجت به دیوار نیست	هـ) دانش ادبی (۵/۱ نمره)
۰/۲۵	۱۲. کدام گزینه «پرسش انکاری» دارد؟ الف) چو بفروختی، از که خواهی خرید؟ / متاع جوانی به بازار نیست ب) تا چند منزوی، در کنج خلوتی؟ / در بسته تا به کی، در محبس تنی؟	
۰/۵	۱۳. «آقای رضایی دبیر دبیرستان «حافظ» قافیه و ردیف را این گونه آموزش داده است: «دوستان عزیزم، کلماتی که معمولاً در پایان مصراع‌ها یا بیت‌ها می‌آیند و در یک یا چند حرف با هم مشترکند، قافیه هستند و گاهی کلماتی با معنای کاملاً یکسان پس از قافیه عیناً تکرار می‌شوند که ردیف نام دارند.» با توجه به این موضوع، ردیف و قافیه را در بیت زیر مشخص کنید. چشمه‌های خروشان تو را می‌شناسند موج‌های پریشان تو را می‌شناسند قافیه: ردیف:	
۰/۵	۱۴. آرایه ادبی هر بیت را از کمانک مقابل، انتخاب نمایید. الف) پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نبوتش گم شد (تلمیح - جناس) ب) آسمان از شوق، دف می‌زد / شطّ خرّمشهر، کف می‌زد (تشبیه - تشخیص)	
۰/۲۵	۱۵. من کیستم؟ «من شاعر و نویسنده معروف ایرانی در قرن نهم هجری هستم. کتاب‌های بهارستان و هفت اورنگ از آثار معروف من به شمار می‌آید.»	و) تاریخ ادبیات (۱ نمره)
۰/۷۵	۱۶. هر قسمت را به شاعر یا نویسنده آن وصل کنید. (یک مورد اضافی است). الف) شازده کوچولو ۱- عطار نیشابوری ب) گلستان ۲- آنتوان دوست اگزوپری ج) منطق الطیر ۳- سعدی ۴- ویکتور هوگو	
۱۰	جمع نمره‌ها	

لبخندتان همیشگی، دل‌های‌تان پر از آرامش